

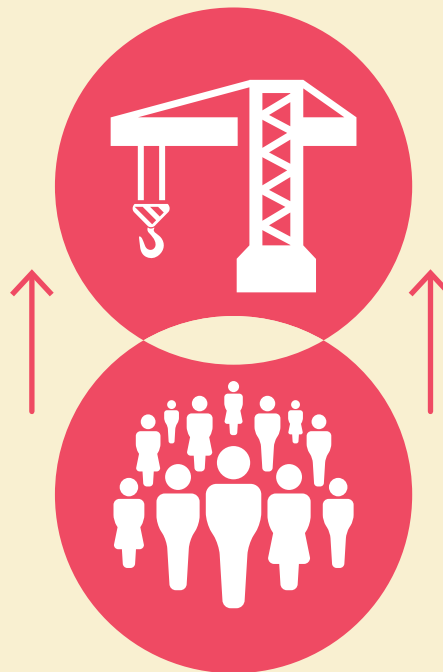
Gebiedsontwikkeling voor iedereen

Wie bij gebiedsontwikkeling alle betrokkenen - ongeacht achtergrond of sociaal-economische positie - betreft bij de besluitvorming en inrichting van 'hun' omgeving, werkt actief aan cohesie. Het stimuleert zeggenschap, samenwerking en gezamenlijke verantwoordelijkheden binnen de gemeenschap. Dit alles zorgt ervoor dat er na de (her)ontwikkeling van een gebied 'gemeenschapszin' ontstaat.

Wat is de opgave?

- > **Eenzaamheid groeit:** Sinds de coronapandemie in 2020 is het eenzaamheidsgevoel sterk toegenomen. In 2023 voelde 10,8% van de bevolking zich eenzaam (CBS). Het treft alle leeftijdsgroepen en vraagt om meer aandacht binnen gebiedsontwikkeling.
- > **Het belang van gemeenschapszin:** Elkaar ontmoeten, samen activiteiten ondernemen en naar elkaar omzien, draagt bij aan het gevoel van veiligheid, verbondenheid en mini-geluksmomenten in de buurt. Dit helpt ook het verminderen van eenzaamheid.
- > **Betrek toekomstige bewoners:** Door bewoners te betrekken voordat ze hier wonen en ze invloed te geven op hun woonomgeving, investeer je in gemeenschapszin: mensen voelen zich hierdoor betrokken en met elkaar verbonden.
- > **Gebiedsontwikkeling voor iedereen:** Om eenzaamheid tegen te gaan en gemeenschapszin te bevorderen, moet gebiedsontwikkeling gericht zijn op inclusiviteit en het creëren van ontmoetingsmogelijkheden voor diverse bewoners.

Wat brengt sociale kwaliteit in gebiedsontwikkeling?

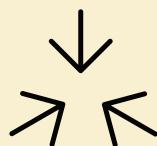
- 1 Versterken van saamhorigheid:** Het stimuleren van inclusie leidt tot een sterker gevoel van gemeenschap en saamhorigheid in de omgeving.
- 2 Levensvatbaarheid op lange termijn:** Gebieden waarin bewoners zich betrokken voelen, blijven op de lange termijn levendig en aantrekkelijk, omdat zij eerder geneigd zijn om bij te dragen aan het onderhoud en de verbetering van hun buurt.
- 3 Gelijke kansen:** Sociale inclusie garandeert dat alle sociale groepen gelijke kansen hebben om mee te doen aan de ontwikkeling van hun omgeving.

Wat brengt sociale kwaliteit in gebiedsontwikkeling?

4 Voorkomen van uitsluiting en versterken veerkracht:
Het betrekken van kwetsbare groepen voorkomt buitensluiting en maakt gemeenschappen beter bestand tegen uitdagingen zoals diversiteit, economische onzekerheid en sociale veranderingen.

5 Leefbare gebieden:
Inclusieve gebiedsontwikkeling resulteert vaak in wijken waar mensen zich op hun gemak voelen. Dit omvat meer dan alleen de fysieke infrastructuur en richt zich op het verbeteren van sociale systemen en de levenskwaliteit.

Praktijkvoorbeelden

De L-flat in Zeist: De bewoners werden actief betrokken bij projecten om de leefkwaliteit te verbeteren. Dit gebeurde door het oprichten van bewonerscommissies, het organiseren van buurtbijeenkomsten en het bieden van ontmoetingsplekken. Activiteiten in de buurt, zoals buurtfeesten en gezamenlijke opruimacties, hebben de cohesie versterkt, wat leidde tot een veiliger en sterker wooncomplex.

De Kersentuin, Utrecht: In deze duurzame woonwijk hebben de bewoners samen ecologische tuinen en gezamenlijke ruimtes ontwikkeld. Ze organiseren vaak evenementen zoals buurtmaaltijden en het onderhoud van het groen, wat de sociale interactie stimuleert. Samen verduurzamen en elkaar regelmatig ontmoeten, versterkt het gemeenschapsgevoel en zorgt voor een leefbare, milieubewuste woonomgeving met hechte banden tussen de bewoners.

Cartesiusdriehoek, Utrecht: In deze buurt in Utrecht ontstaat een nieuwe wijk met een mix van verschillende woningtypen. Gebaseerd op het 'blue zone' principe, waarbij gezond en gelukkig leven de uitgangspunten zijn voor het ontwerp. Buurtactiviteiten, gemeenschappelijke ruimtes en culturele voorzieningen moeten de gemeenschapszin stimuleren en zorgen voor een goede inclusieve buurt.

Broederij, Nijmegen: De Broederij in Nijmegen versterkt sociale inclusie door buurtactiviteiten zoals creatieve workshops, gezamenlijke maaltijden en tuinprojecten. Het buurtrestaurant, met biologisch eten uit de eigen moestuin, en jongerenbijeenkomsten creëren ontmoetingskansen voor diverse bewoners. Deze laagdrempelige initiatieven bevorderen gemeenschapszin, verbinden generaties en culturen, en maken de wijk toegankelijker en inclusiever voor iedereen.

"Geef mensen zeggenschap over hun leefomgeving"

Lou Repetur (Movisie) tijdens jaarcongres Stedelijke Transformatie 2024